

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIAȚA I. C. BRĂȚIANU 4. — TELEFON 2-52

A hajdani laboránsnő

Amvált nemsokára kiemelik a temetőből és egy disszel, pompával átszállítják a pantheonba, ahol a nagyok közül is a legnagyobbak között alusza örök álmát. Dörögnek majd az ágyuk, meghajolnak a lobogók, az egész kulturvilág is meghajtja tisztelő zászlaját, mikor a nem muló dicsőség árványfalai közé temetik másodszor azt az asszonyt, aki sokáig padlót mosott, tisztította a műszereket, kiöblögette az edényeket, alázatos szamaritánus eselédje volt a dománynak és csak később emelkedett oda a díszes és világhírű pozícióba, amelynek ő maga még több díszet adott, mint mennyit személyében ettől az állástól kapott. A párisi egyetem kémiai laboratóriumának lett igazgatója Curie asszony egy átértelmezett életművének koronájaként, urie asszony, aki férjével együtt felfedezte az átadta az összemérésnek a gyógyítás egyik legnagyobb diadalát, a rádiumot. Ők éppen voltak a felfedezők és nem lehet elszánni, hogy kit illet a nagyobb vagy a kisebb rész a munkában, mert hiszen mindketten egygyé válnak töltöttek el egy hosszú életet a laboratóriumokban, együtt vállalva a legnehezebb veszélyt, álmátlan éjszakát, küzdelmes napot, két test, de egy lélek a lázas zümbölgésben, csüggedésben, rejtélyességben és végül a dicsőséges megtalálásban. Ennek a házaspárnak a munkáját nem lehetett elválasztani egymástól, hogy az anyám és ez a tied, kettőjük eszmei gyermeke a rádium és éppen ezért mi sem volt természetesebb, hogy a férj halála után sakis az asszony foglalkozhatott a vezetői állást abban a kutató intézetben, amelynek meghervadhatatlanabb eredménye a protheusban tüzelő titkokat y-sugár. Ez a földátlan asszony azonban nemcsak azt érdemli meg, hogy a tudományos helyét megállapítsuk, megérdemli ő azt is, hogy bepillantunk a jellemébe, a sajátos egyéniségébe is, mely olyan heroikus és férfias vonásokkal bír, hogy alig tudunk a történelem egy nőalakjait közül hasonló önzetlen, moállis erejét hozzá mérni. Ha akadnak hozzá méltók, akkor azokat nem a nagy uralodónők, vagy társadalmi vezéregyéniségek között kell keresni, hanem talán a szentek között. Curie asszony élete ugyanis egyetlen sodálóatos áldozat volt a tudományért. Szóárja, amelyben utolsó napjáig lakott, magáosa volt mint egy szerzetesi cella, magatarása egy katonái a front első sorában, lelketeljes önfeláldozás. Még a hiuságot sem smerte, ezt a majdnem kiírthatatlan női onást, amelyetől a férfiak sem mentesek, nég akart sem, ha akár a legbülesebbek, agy a tudás legmagasabb ormáin uralkodók. Az a bizonyos cseppnyi hiuság, amelyet az elismerés és az emberek bámulatának olytellemesen esiklandó tudata ad, teljesen hiányzott ebből a különös asszonyból, aki egvégszökig olyan alázatosan dolgozott, mint a hajdani laboránsnő és munkássága eljében olyan keveset igényelt a maga számára, mint egy munkanélküli. Csak az kellett számára, amit megvevett és a huszvérsuháit hordta. Fizetés, díjak címén óriási összegek folytak a kezébe. Minden ahogy ott, úgy ment rádiumra. Hogy minél több álljon rendelkezésére az emberiségnek e büvés szerből. Mindenhová hívták, mindenhol felkeresték, hogy ünnepljék, Amerikában banderiummal akarták körülvenni, hogy

Magyarország nem megy panaszra mert nem akarja a kisebbségek helyzetét súlyosbitani

A Népszövetség politikai bizottságában — mint Genfől jelentik — tegnap folytatták a kisebbségi vitát. Eckhardt Tibor válaszolt a szombati felszólalásokra és beszédében hangsúlyozta, hogy a dunai medence államainak egyik súlyos problémája a kisebbségi ügy. Azonban ez mégsem olyan nehéz, mint látszik, ha megfelelő jóakarattal kezelik.

A kisebbségi szerződést lojalisan kell végrehajtani és a kisebbségeket jóindulattal kell kezelni. Ezek azok az elvek, amelyek mellett megszüntethetők volnának a kisebbségi panaszok.

Köszönetet mondott Aloisi olasz delegátusnak azért a jóakarattért, amelyel

A felügyeleti jog szerepel a békeszerződésben

Antoniade és Fotics kétségbe vonták Magyarország felügyeleti jogát a kisebbségi kérdésben. Ez a felügyeleti jog pedig határozottan megvan és a trianoni békeszerződés negyvennegyedik és negyvenhetedik szakaszain alapszik. Ezt a felügyeleti jogot felvették a békeszerződésbe azért a nagy áldozatért, amellyel Magyarország három millió fajtestvéréről lemondott. Nincsen arról szó, hogy Magyarország beavatkozzék a szomszédos államok belügyeibe, sem pedig arról, hogy ellenőrzést gyakoroljon azok kisebbségi politikájának gyakorlati megnyilvánulásaira, hanem Magyarországnak

Elismerés Eckhardt magyar fődelegátusnak

Nincsen igazsága Antoniadenak, amikor azt állítja, hogy a mi eljárásunk propaganda és nem jogvédelmi. Mi továbbra is figyelemmel kísérjük, hogy a szomszédos államok betartják-e a kisebbségi szerződéseket. A magyar kormány minden alkalmat felhasznál, hogy rámutasson a nem az anyaországban élő magyar kisebbségek helyzetére. Magyarország meg van róla győződve, hogy kölcsönös jóakarattal lehet orvoslást keresni a kisebbségi panaszokban.

A kisebbségi probléma legmegfelelőbb kezelése: kölcsönös-

mindenki lássa, csodálja a legérdekesebb asszonyt. De a legérdekesebb asszony nem akart érdekes lenni és nem akart tudni semmiről sem, ami a világban történik, mert az

kisebbségi kérdéstről szolt. Köszönettel adózott Eden angol külügyi alminiszternek is, aki jóindulattal mutatott rá a kisebbségi kérdés elintézésének lehetőségére. Massigli francia delegátus hangja — mondotta Eckhardt — felold engem a kötelezettség alól, hogy válaszoljak neki. Felszólalásomra megadták a feleletet a három szomszédos állam képviselői is és megállapítom, hogy lehetőleg tárgyilagosan kezelték a kérdést. Antoniade román és Fotics jugoszláv delegátusok azonban szeméretvetik, — folytatta — hogy konkrét panaszokat sorakoztat fel. Ezek a szemrehányások nem helytállóak.

A szerződések rendszerének állandó megsértése, amelyről beszélt, általános jellegű ad a vitának.

nak joga van figyelemmel kísérni azt, hogy a szomszédos államokban betartják a kisebbségi kötelezettségeket. Antoniade azt mondta, hogy a romániai magyar kisebbség nem nyújtott be panaszokat a Népszövetséghez.

Én tovább megyek és kijelentem, hogy a magyar kormány sem szívesen fordul Genfben kisebbségi panaszokkal. Ennek meg is van a magyarázata. A kisebbségek érdekében cselekedtünk így, mert a panaszokkal nem akartuk azok helyzetét esetleg súlyosbitani.

ség, egyenlőség és arányosság.

Ezeknek az alapján kell intézni a kisebbségi ügyeket. Köszönetet mond Benesnek is, aki szombati felszólalásában kijelentette, hogy hajlandó kisebbségi ügyekben Magyarországgal tárgyalni. Szeretné, ha erre vonatkozólag mihamarabb megegyezés jönne létre elsősorban Csehszlovákia és Magyarország, azután Magyarország és a többi szomszédos államok között. Mindenesetre helyes volna, ha a Népszövetség vizsgáló bizottságot alapítana, amely a helyszínen tanulmányozná a kisebbségek helyzetét és jelen-

ő számára a szórakozás, család, otthon és minden gondolat csak egy világba tömörült, — a laboratóriumba. Ha márványba akarnának majd vésní róla ott a Pantheonban

tést tenne arról a Népszövetségnek. Ennek a jelentésnek az alapján tenné meg azután a Népszövetség a megfelelő intézkedéseket.

Antoniade román delegátus köszönettel veszi tudomásul Eckhardt Tibor konciliáns válaszát.

Üdvözlí a magyar delegátust, hogy ilyen megértő és újszerű hangot használ.

A maga részéről megállapítja, hogy Romániában a magyar kisebbség sorsa kielégítő és csak egyes igazgatók súlyosbitják a helyzetet bizonyos helyeken.

Benes csehszlovák külügyminiszter szolt fel azután és szintén elismeréssel szolt Eckhardt válaszáról. Meggyőződése, hogy minden állam teljesíti kisebbségi kötelezettségeit.

Eckhardt Tibor magyar fődelegátus szolt fel azután újra és hangsúlyozta, hogy Magyarország a maga kisebbségeivel szemben betartja szerződési kötelezettségeit és ugyanezt kívánja a szomszédos államoktól is.

Megismétli azt az indítványát, amely a vizsgáló bizottság kiküldésére vonatkozik.

Benes második felszólalásában nem ellenzi Eckhardt javaslatát és nyugodtan néz a helyszíni vizsgálat elé. Azonban ennek a vizsgálatnak egyetlen állam szuverenitást sem szabad érintenie.

Fotics jugoszláv delegátus elismeréssel szolt Eckhardt konciliáns magatartásáról. Nem ismeri el azonban Magyarországnak azt a jogát, hogy a kisebbségi védelem örve alatt beavatkozzék más állam belügyeibe.

Antoniade hasonló értelmű felszólalása után az általános vita véget ért.

A politikai bizottság nem hozott még döntést Magyarország javaslata ügyében.

Népszövetségi körökben úgy hiszik, hogy a kisántant elvben hozzájárul ugyan a magyar indítványhoz, azonban az gyakorlatilag aligha lesz megvalósítható.

Ugy látják, hogy Benes, aki pedig szombaton maga is a helyszíni vizsgálat mellett volt, nem igen lelkesedik már ezért a tervért.

egy gondolatot, talán az volna a legigazabb ha azt rónák oda: Itt nyugszik egy asszony aki született, dolgozott és meghalt.

(Flaneur)

Női- és férfiszövetudonságaink megérkeztek

FORTUNA II., PiaȚa Traian

A kommunista-per hetedik napja

A halálkamrának létezését Wurmbrandt tagadja, de elszólja magát és kijelenti, hogy nincsen ablaka

A kommunista-per tegnapi hetedik tárgyalási napján a hadbírószak folytatta a vádlottak kihallgatását. Az elnök újból Éliás Sándor vádlottat szólította a bíróság elé és Bunda őrnagy, katonai ügyész az iránt érdeklődött, hogy ismerte-e Radu Jont, akinek az összegyűjtött pénzt átadta. Éliás tagadta, mintha Radu Jont ismerte volna, aki Wurmbrandt szerint Schön Márkussal azonos.

Azután Révész Katalint hallgatták ki, aki beismerte, hogy Adler József vádlottnak ötven leit adott a munkanélküliek segélyezésére. Tagadta, mintha a kommunista szervezet szolgálatában állt volna.

Elnökök: Ön azt mondja, hogy a munkanélküliek részére gyűjtött pénzt? Hát nem tudja, hogy a városháza segíti a munkanélkülieket. A mozikban is erre szedik az egy leit.

Híottu Jean védő: Ezeknél a gyűjtésnél nem tudja senki, hogy a befolyó pénzt mire fordítják.

Utána Adler József vádlott került sorra. Ő is tagadta, hogy részt vett volna a kommunista üzemekben. A szigorancán több napig verték és azután készítették el a jegyzőkönyvet, amelyet kényszerből írt alá.

Elnökök: Ismeri a halálkamrárt?

Adler József elmondja, hogy a halálkamra egy ablak nélküli fiúka, ahol két asztal és két seprő van, hogy a vért nyomban feltakaríthassák.

Elnökök: El tudna engem oda vezetni? — Nagyon szívesen. Azután Bunda őrnagy rátért Rácz Margit szerepére és jegyzőkönyvi vallomást olvasott fel, amely szerint Adler ismerte Rácz Margitot. Ezzel kapcsolatban Brudariu védő megkérdézi, hogy Rácz Margit miért nincsen a vádlottak között, majd amikor azzal válaszolnak, hogy szökés alatt van, kijelentette, hogy Rácz Margit öt napon keresztül Timisoarán (Temesvárott) tartózkodott.

Elnökök: A lakását mondja meg?

Védő: Tudja a szigorancán, mert furcsa volna, ha a szigorancán nem tudná!

Elnökök: Hol van?

Védő: Nem vagyok denúciáns.

Elnökök: Ez nem bűn akkor, ha az állam elleni bűncselekmény leleplezéséről van szó, ellenkezőleg ez érdem.

Védő: Az ügyvédi titoktartás kötelezett. Rácz Margit öt napig volt városunkban és jelenleg Bucurestiben van.

Az elnök utasította a jegyzőt, írjanak át a szigorancához, hogy az megindíthassa a nyomozást.

Azután a védők több kérdést intéztek Adlerhez, aki

elmondja, hogy Wurmbrandt is megverte őt a szigorancán.

Wurmbrandt visszavág:

— Egyszerű kommunista infámia ez is. Tegnep találta ki. Azután az állítólagos halálkamráról beszél és ezuttal szólja el magát először. Éliás — mondotta — azt vallotta, hogy a halálkamrában van ablak

Az egész halálkamra mese és nincsen is ablaka.

Ez az elszólása élénk derűtséget keltett.

A védelem ezután kérte gyorsírók alkalmazását a vallomások fontosságára való tekintettel. A kérelmet a bíróság elutasította. A teremben közben annyira megromlott a levegő, hogy úgy

Baga János, mint Dudás Roszszul lettek. Mindkettőt kivették a friss levegőre,

a tárgyalást pedig negyedórára felfüggesztették.

A szünet után Jászai Ferenc vádlottat hallgatták ki, aki szintén tagadta a terhére rótt vádat. A következő vád-

A füstbement Horizont szerkesztősége

Az elnök azután Helmer Médit szólította, aki szintén adott pénzt a munkanélküliek részére. A fiatal leány beismerte, hogy negyven leit adott át Adlernek, ezenkívül, mint Rácz Margit barátnője megengedte, hogy az náluk találkozzék a vőlegényével. Helmer Médi volt különben az első vádlott, aki a szigorancán tett vallomását fentartotta. Ezzel a délelőtti tárgyalás véget ért.

A hadbírószak délután folytatta Helmer Médit kihallgatását. Szembesítették Wurmbrandt Richárddal, aki kijelentette, hogy a vádlott nem ismerhette őt fel, amikor Timisoarára (Temesvárra) jött, mert

átfestett hajjal és bajusszal érkezett a fővárosból.

Rippner Rozália ellen az a vád, hogy pénzségélyt nyújtott a letartóztatásban lévő kommunistáknak. Rippner hangsúlyozta, hogy nem volt tagja a

A bécsi állami opera igazgatóját és több művészt nemzeti szocialista propagandával vádolják

A nemzeti szocialista propaganda a bécsi állami opera művészei közé is bevonult. A bécsi rendőrség házkutatást tartott a román származású Ursuleac Viorica operaénekesnénél és kijelentette, hogy a házkutatás nem volt eredménytelen. Ugy tudják, hogy a művésznőnek németországi nemzeti szocialista körökkel kapcsolataik voltak. Megállapította, hogy Ursuleac Viorica Salzburgból, ahol részt vett az ünnepi játékokon, hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Göring né-

Ismét elküldtek nyolc magyar anyanyelvű vasutast a szolgálatból a román nyelvvizsga elégtelen eredménye miatt

A kerületi vasutagazgatóságon újból megkezdődött a kisebbségi alkalmazottak román nyelvvizsgálata. Olyanok is kaptak vizsgára való behívást, akiknek

lott Rácz Mária volt, aki elmondja, hogy egy csomag miatt került a rendőrségre. A csomagban röpcédulák voltak, de erről csak a rendőrségen szerzett tudomást. Tagadta, mintha kommunista tevékenységet folytatott volna. Kijelentette, hogy a nővérét is elfogták, de azután eltűnt a szigurancáról.

— Miként magyarázza, hogy a nővére megszökhett? — kérdezte az elnök.

— Nem tudom, — válaszolta Rácz Mária —

először azt hittem, hogy agyonütötték, vagy a kórházba vitték.

Csak később hallottam, hogy megszökött.

kommunista szervezetnek és így nem is adott pénzt kommunisták segélyezésére. Bevallotta, hogy két esetben adott pénzségélyt, de a munkanélküliek részére.

Hegyesi Emil a vádirat szerint tagja lett volna a Horizont című lap szerkesztőségének.

A terv füstbe ment és a szerkesztőség tagjai, Asztalos Sándor, Farkas Fenyves László és mások is kénytelenek voltak lemondani a lap megjelenéséről.

Kijelentette, hogy vallomását a rendőrségen csak azért írta alá, mert látta, hogy társait össze-vissza verték.

Löwi László elmondta, hogy nem vett részt a kommunista mozgalomban és Hegyessinél csak üzleti dolgokban jelent meg, nem pedig gyűléseni. Az idő előrehaladottsága miatt Apóstolescu ezredes a tárgyalás folytatását ma délelőttre halasztotta.

met propagandaminiszterrel. Jól informált körökben úgy tudják, hogy a művésznek szerződését felbontják. Hamis operaénekes lakásán szintén tartottak házkutatást. Ezek az esetek megrendítették Krausz Clemens operaigazgató állását és úgy tudják, hogy szerződését nem újítják meg. A rendőrséggel az ügyvel kapcsolatosan kihallgatta Krausz Clemens, aki szintén rokonszenvez a náci-mozgalommal.

kan vannak olyanok, akik immár hetek óta állanak a vizsgabizottság elé. A vasutasok kisebb-nagyobb csoportokban járulnak a vizsgára, amely több napig tart. A kérdések, amelyeket az egyes vasutasokhoz intéznek, az illetők munkakörével állnak összefüggésben.

A juliusi nyelvvizsgából kifolyólag — mint megirtuk — több kisebbségi vasutas már felmondó levelet kapott, másokat pedig a fegyelmi bíróság elé állítottak. Tegnep a helybeli vasuti műhely nyolc magyar anyanyelvű alkalmazottjához kapott értesítést, hogy a román nyelven tudása miatt alkalmaztatásuk október elején megszűnik. A nyolc vasutas a felmondás miatt az ítéletáblánál, míg a közgazgatási hatóságnál pert indított vasut ellen. Városunkban ezzel a nyolc beadvánnyal együtt a vasut ellen eddig huszonkilenc közgazgatási pert tettenyelt a bíróság.

Nem tud magyarul a tisztára magyar anyanyelvű közszolgálati tanítója

A Severin (Szörény) megyében fekvő Tipari (Szapárfalva) község lakosságát tisztára magyar anyanyelvű. Az állami elemi iskola is erre való tekintettel magyar tanítvány volt. Az iskolát Kolling János tanító vezette, akinek működésével nemcsak a szülők, hanem a felettes tanügyi hatóságok is meg voltak elégedve. Kolling Jánost a mostani tanév megnyitása előtt a közoktatásügyi miniszter áthelyezte és olyan tanító nevezett ki helyébe, aki nem tud magyarul. Ennek következménye az, hogy az iskolának kizárólagosan magyar tanulói részére az anyanyelvükön való oktatás lehetetlenné vált. A község lakossága sürgős kérvényt intézett egy lugoji tanfelügyelőséghez, mint a városunkba kerülő főtanfelügyelőséghez és abbakéri, hogy a tipari iskolához olyan tanítót helyezzenek, aki magyarul tud tanítani. Egyben megkérték a Magyar Párt parlamenti tagjait is, hogy ebben az ügyben a miniszternél közbenjárjanak.

A legrosszabb ut Ronaton vezet keresztül

Már gyakran megállapítottuk, hogy Ronat a városnak legmosztóhább birtokmódban részesülő kerülete. A legtöbb utjaival van. A múlt tavasszal végre megcsinálták a kocsitutat, de ezzel egyidejűleg teljesen tönkretették a gyalogjárót. A járda szegletekőveit ugyan felszedték, de a kocsit építési munkáinak befejezése után azokat nem tették vissza. Ennek az lett a következménye, hogy egyre szélesebb sávok kerültek a gyalogjáróból a kocsitútra anélkül azonban, hogy azokat kikövezték volna. Most azután a ronati járda már a legcsekélyebb esőnél is csupa sámmal, amelyen lehetetlen minden közlekedés. Ronat lakossága már előre retteg az esős és téli idő bekövetkezésétől és éppen ezért mozgalmat indított, hogy a városvezetősége az ottani járdákat minél előbb állíttassa helyre, illetve kötelezze a vállalkozót, aki a kocsitutat építette, hogy ezt a munkát végezze el.

AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEK tegnapi húzásán a következő nyeremények sorsolták ki: 200.000 leit nyert a 70.927 számú sorsjegy. 60.000 leies nyereménnyel 16.822 és 77.795 számú sorsjegyeket húzták ki. 40.000 lei a 1633 és 78.005 számoknak jutott, míg 20.000 leit az 59.404, 36.947, 53.66, 74.440, 70.210, 41.995, 58.963, 27.500 és 71.428 számok nyertek.

HÜLGYEK! Szövetudonságaink megérkeztek LOUVRE nagyáruház Józsefváros

A városi tisztviselők nyelvvizsgálója a jóakarát és tapintat jegyében indult meg

A városi és megyei kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgálója tegnap vette kezdetét. A délelőtti folyamán az írásbeli dolgozatokat besittették el a tisztviselők és mindenkinek saját munkakörét kellett röviden leírnia. A vizsgáztató bizottság hangsúlyozta, hogy nem a dolgozat terjedelme, hanem annak minősége számít az elbírálásnál. Az írásbeli vizsga után a tisztviselők derűs hangulatban ügtyák el megyeházát, mert a tétel nem bizonyult túlnehéznek. Délután félöt órakor kezdődött a szóbeli vizsga. B e j a n Silvius, Diaconovici Loga igazgatója adta fel többnyire a kérdéseket, melyek magukon viseltek a jóakarát és tapintat bélyegét. Általában mindenkinek saját szakmájába vágó kérdéseket tett fel, ugyanugy mint az írásbeli vizsgán. Például Szobolotzky Antal dr., mint a városi közigazgatási osztály vezetőjétől a sajtó iránt érdeklődött. Kiss Kálmán mérnöktől az aszfaltozásra vonatkozólag kért felvilágosítást. Csendes mosoly szünt át a teremben, amikor W i n k l e r Sándor, a városi zálogház vezetője — aki kitü-

nően beszél az államnyelvet — kijelenti, hogy a zálogházban a legkritikább esetben kell románul beszélni, mert ezt az intézményt látogató felek nagybárára kisebbségek. Fehérhaju öreg városi könyvelő kerül sorra, akinek bizony már nehezen forog a nyelve, de azért megfelel minden kérdésre. Sorra kerülnek a konzervatóriumi tanárok és tanárnők is és még több tisztviselő. Összesen hatvanketten tettek tegnap írásbeli és szóbeli vizsgát. Ezek között nem akadt olyan, akinek hivatali teendői zökkenést szenvednének az államnyelvből való járatlanság miatt. Eppen ezért valamennyien szorongó érzésekkel bár, de erősen reménykednek abban, hogy a vizsga eredménye nem fog egyiküknek sem kellemetlen meglepetést hozni. Ma a községi jegyzők, holnap pedig a városi és megyei alacsonyabb rangú tisztviselők állnak a vizsgáztató bizottság elé. Az eredményt az összes tisztviselő vizsgája után hozzák majd nyilvánosságra és ezzel nálunk immár harmadszor tettek a kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgát.

Az őszi és téli idényre a legnagyobb választékban kaptuk a

B. G.

minőségű szöveteket.

szöveteink összes árai rendkívül olcsók.

BORIS GOLDBERG

Timișoara I., Str. Avram Iancu No. 2.

A cenzura miatti panaszok jegyében a kisebbségi újságírók küldöttsége memorandumot adott át a miniszternek

Ma a n d i belügyi államtitkár vasárnap reggel I m b r o a n e Avram dr. külügyi államtitkár kíséretében városunkba érkezett és rövid tartózkodásán Sannicolaulmarera (Nagyszentmiklóssra) utazott, ahol résztvett a liberális ért ifjuságának kongresszusán. A kongresszuson városunkból és a megyéből a liberális párt számos vezetője szintén résztvett.

A kongresszust I m b r o a n e Avram dr. nyitotta meg és elsősorban a királyi háti hódolatnak adott kifejezést, majd feltáta Iamandi alminiszternek a liberális ifjuság vezetése körüli érdemeit. I h a i Sabin mezőgazdasági kamarai elnök, I m b r o a n e Doro ügyvéd, T o p i c e a n u tanár, B o n t i l a Joan dr. tízosaari (temesvári) alpolgármester és mások felszólalása után Iamandi alminiszter rámutatott a liberális pártnak az ország konszolidálása körül kifejtett munkájára.

A liberális kormányzás alapelvei alkotmányos monarchia, amely demokrácián alapul és amely az összes pártok fölött áll.

A gyűlés után bankett volt, amelyen a főbb felszólalás hangzott el. Délután az alminiszter kíséretével visszatért Timișoarára (Temesvárra) és a prefekturán a főbb küldöttséget fogadott. A népkisebbségi újságírók küldöttsége szintén felkeleste az alminisztert és átnyújtotta neki a cenzura ügyében szerkesztett emlékiratát. A küldöttség szóbelileg is előadta panaszait. Rámutattak arra, hogy a cenzurát nem gyakorolják egységesen.

Egyes hírek az egyik lapban megjelenhetnek, a másikban nem. Nem politikai dolgokat is törölnek.

Sokszor törölnek külföldi híreket is. Tegccenzurázzák a Rador félhivatalos híreit és előfordul, hogy a hírek az újságban vett szó szerinti fordításokat törölnek. A megcsonkított cikkeket értelmetlenekké válnak, mert néha egyes betűket és olyan híreket, amelyeket a városi lapok terjedelmesen hoznak, ná-

lunk nem engednek leközelni. Elpanaszolták, hogy nálunk a helységneveket románul kell írni, holott

a kizárólagos román nyelvhasználatát semmiféle törvény nem írja elő és az csak

Károly király a trónörökös neveléséről

Aki egyszer parancsolni hivatott annak előbb meg kell tanulni engedelmeskedni

A párisi Candide című folyóirat munkatársa beszélgetést folytatott K á r o l y királlyal, akitől azt kérdezte, hogy Mihály nagyvajda trónörökös milyen elvek szerint neveli. Az uralkodó az újságíróknak a következőket mondotta:

— A trónörökös embernek és királynak akarom fölnevelni. Véleményem szerint egy gyermeknek, aki arra van hivatva, hogy egykor majd parancsoljon, először is az engedelmességet kell megtanulnia. Mielőtt király lesz, jólnevelt és igazságos embernek kell lennie. Azt akarom, hogy oldalom mellett maradjon, hogy előhaladását naponta lássam és ellenőrizzem. Számára megalkottam egy kisliceumot, amelyben a trónörökös a

Nem lehet őszinte barátság Franciaország és Olaszország között addig, amíg Olaszország és Jugoszlávia között ellenségeskedés van

A londoni D a i l y T e l e g r a p h című lap foglalkozik Jugoszlávia külpolitikájával és megállapítja, hogy az egyre élesebbé váló olasz-jugoszláv viszony a francia külpolitikának is nagy gondját képezi. Az olasz kormány elvárja Franciaországtól, hogy közte és Jugoszlávia között közeledést hozzon létre, vagy pedig maga is lemondjon a jugoszláv barátságról. Olaszországban úgy vélekednek, hogy mindaddig nem lehet őszinte barátság Franciaország és Olaszország között, amíg Olaszország és Jugoszlávia között ellenségeskedés van.

hivatalos okiratokban kötelező.

Iamandi kijelentette, hogy a panaszok ügyében megbeszélést kíván folytatni Tatarescu miniszterelnökkel. Mihelyt ez megtörténik, azonnal megteszi a cenzurával kapcsolatos intézkedéseit.

höz hasonló kora fiukkal együtt tanul. Ennek az intézetnek tizenkét tanulója van. A tanulók a különböző társadalmi osztályokból és különböző nemzetiségekből származnak. Ily módon a trónörökös már gyermekkorában megismerkedhetik bizonyos szociális és nemzetiségi szempontokkal, amelyek révén fölismerheti majd a rá várakozó felelősséget és kötelességet. Osztálytársait nem születésük előkelősége szerint válogattuk össze. Az osztályban a legjobb tanuló egy mozdonyvezető fia. A nagyvajda ebből megtanulhatja, hogy az érdemet személyes munkával kell megszerezni és nem mások jóakarátának árán.

S á n d o r jugoszláv király mindenképpen azon fáradozik, hogy országának külpolitikáját kedvezően alakítsa. Most azért megy Szófiába, hogy azt a husz esztendő ellentétét, amely Jugoszlávia és Bulgária között fennáll, megszüntesse. Sándor király a Bulgáriával való meg egyezést még párisi útja előtt akarja létrehozni. Ugy tudják, hogy G ö r i n g német birodalmi miniszter szófiai látogatása szintén a jugoszláv-bolgár viszony javulása érdekében történik.

A londoni újság arról is értesült, hogy

Sándor király a béke érdekében kifejtett munkájáért az idei Nobel-békedíj egyik legkomolyabb jelöltje.

A szóbeli érettségi vizsga ma kezdődik

A Diaconovici Loga liceumban működő érettségi bizottság — miként azt megírtuk, — vasárnap estére tervezte az írásbeli vizsga eredményének kihirdetését. Azonban tekintettel arra, hogy a jelöltek nagy része a mennyiségtani dolgozattal nem készült el, a bizottság kénytelen volt az eredmény kihirdetését elhalasztani. Értesülésünk szerint a bizottság titkársága ma, kedden hirdeti az írásbeli vizsga eredményét. Akik az írásbeli sikerrel állottak ki, nyomban szóbeli vizsgát tesznek. Amíg az elmúlt esztendőben a piarista liceum és a zsidó liceum volt növendékei kénytelenek voltak Aradon érettségizni, úgy ezen két iskola növendékei most városunkban vizsgázhatnak.

Tűzoltótisztek

részére szaktanfolyamot rendeznek a Bánságban

A bánsági tűzoltószövetség Baile Herculanu (Herkulesfürdőn) tűzoltótisztek részére szaktanfolyamot rendez, amely szeptember 28-ig tart. Ezen a tanfolyamon alkalmat nyújtanak az összes tűzoltótiszteknek szakképztségük továbbfejlesztésére. A tanfolyam hallgatói részére ingyenes szállást és fűrdőt bocsátanak rendelkezésre. A tanfolyam gyakorlati kiképzésből és elméleti előadásokból áll és azon főképpen a gáztámadások elleni védelmi szabályzatok ismertetésére helyezik a fűrdőt. A tanfolyam előadói R u s s Ádám Sannicolaul-mareai (nagyszentmiklósi) megyei felügyelő, J e f l e a Lajos megyei felügyelő, H e i m Miklós felügyelő, B a l á z s Zoltán tűzoltófőparancsnok és J a k a b f f y Zoltán Timisoaráról (Temesvárról), H u s o v s z k y J. Bozovici-ról, F i s c h o f Ferenc és M a r t i n József Sannicolaul-Mareról (Nagyszentmiklósról), D i v ő Péter Billédéről, P o h l János Oravitáról, M a y e r János Rusca-Montanáról (Ruszkabányáról), G ä n g l e r Ferenc Gottlobról (Kisósztról) és S c h n u r István Caransebesről. A tanfolyamon hatvankét tűzoltótisztes vesz részt. A tanfolyam záróünnepélye szeptember 28-án lesz.

HIREK

Előfizetési árak

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félre 380, egész évre 750 — lei. Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félre 300, egész évre 600 leit fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon:
2-52, este 10 óra után 14-69
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása.

Zilahy Lajosnak

küldöm ezt a néhány sort

Tisztelt Szerkesztő Ur! Az ön Piavéján élnem, a pokol pokoli szomszédságában, San Michel alatt álltam egy évig. A cluj-i (kolozsvári) színházról indultam oda, aztán sok kicsi csekélységen által, három év múlva oda szegődtem be újra. Béres, ispán, intéző, kulcsár, gazda, falvak ura, városok szolgája voltam itt, innen a Tiszán. A magyar nyelvet két kézzel vettem minden tavasszal a fekete földre, szórtam a fénylő kicsi aranymagot, de sose arattam, pedig ápoitam a palántát, irtottam a gázt, úgy vigyáztam egy hosszú magánhangzóra, a szó végén a ragra, egy kettős nássalhangzóra, amely bizonytalanul bukott ki a színész száján, egy zárt e-re, a nyílt é-re, a többesre, a szórendre, Melinda és Éva minden betűjére, mintha azokból születnék minden csöppnyi magyar legény a gátra és Pestről tiltják le itt az előadásainkat.

Magyarul beszélnek: A Piavé és San Michel csatáit vivjuk itt sziniszagatók, magyar színészek és Marton Sándor pesti színházi ügynök levelet ír ide és ügyései rendelkezést sürget egy-egy színházi előadás ellen.

Hát nem érdemelünk itt mi ki egy magyar darabot, egy magyar darab anyagát? Fizetnének érte, ha tudnánk. Odaáttra is szórónak az aranymagot, ha jutna. Nem jut.

A magyar színházak itt most új szezonot kezdenek. Nyolc-tíz magyar sziniszagatónak együtt sincs annyi pénze, hogy Marton Sándortól egy operettet tudjon vásárolni. Mind az Ember tragédiáját játssza. Ezt nem kell már Marton Sándortól vásárolni.

Zilahy Lajos Uram! Az ön lapjának hasábjain jelent meg „a magyarság, mint olyan, érintetlen megmaradt bennük, csak éppen annak a hite veszett el, hogy ennek a magyarságnak a megőrzésére ideátról segítséget kaphatnak”. Nem kérünk segítséget. Csak ne akadályozzanak bennünket.

Nem kértük mi eddig se a magyar darabot, csak muszájból vásároltuk meg szörnyen drágán a magyar darabok előadási jogát, a legtöbbször csak haraptunk egyet a testvér lekváros kenyerekből. Öszintén: lopuk a darabokat. Másoltattuk, egymástól kölcsön kértük, titokban vagy nyíltan.

Most hogy Szabó Zoltán észrevette, hogy „minden egyes magyar existencia, minden egyes magyar intézmény fenmaradása nemcsak magánügy, hanem egyben közügy is”, a haladókló erdélyi magyar szinészet számára azt kérem, adjanak nekünk magyar darabot, küldjék meg nekünk a pesti szinpadokon színr került darabok anyagát, szüntessék be a Compositor-egyesület vámszedési jogát. Csak egyetlen példányban küldjék meg legálább. Majd lemásoltatjuk, szerte küldjük, minden magyar színháznak, hogy vethessük, szórhatjuk a magyar nyelv arany buzáját.

Vetőmagot kérünk. Semmi más. Hogy „a magyar erőknél összeszámlálásakor” legálább ez ne essék latba.

Tisztelettel:

Fekete Mihály, sziniszagató

— A Magyar Nőegylet holnap, szerdán délután öt órakor rendes ülést tart, melyre kéri a tagok pontos megjelenését.

Egy felhőkarcoló nyolcadik emeletéről levette magát és meghalt a Lindbergh-bébi gyilkosának egyik cinkosa

A newyorki rendőrség folytatja a nyomozást a Lindbergh-bébi elrablása miatt letartóztatott Hauptmann ügyében. Iráskazértők megvizsgálták azt a levelet, amelyet a gyermekrablók annak idején Cordon tanárnak írtak, akit Lindbergh ezredes megbízott, hogy a gyermekrablókkal tárgyaljon. Megállapították, hogy a levél Hauptmann kézírása. Jelentkezett egy orvos is, aki a gyermekrablás utáni időben Hauptmann lábfejcimodással kezelte. Valószínűleg a gyermekrablókkal tárgyaljon. Megállapították, hogy a levél Hauptmann kézírása. Jelentkezett egy orvos is, aki a gyermekrablás utáni időben Hauptmann lábfejcimodással kezelte. Valószínűleg a gyermekrablókkal tárgyaljon. Megállapították, hogy a levél Hauptmann kézírása.

PAPEN LÁTOGATÁSA MAGYARORSZÁGON. Budapesti jelentés szerint Papen bécsi német követ állásának elfoglalása előtt ellátogat Magyarországra, ahol vendége lesz Mecsey András képviselőnek, akinek — mint ismeretes — bizonyos baráti kapcsolatai vannak német politikai körökkel. Papen látogatása teljesen magánjellegű lesz.

— **Mária özvegy királyné Angliában.** Mária román anyakirályné, aki néhány nap óta Angliában tartózkodik, tegnap Balmorba érkezett az angol királyi család látogatására. A pályaudvaron a yorki hercege és a felesége fogadta Mária anyakirálynét.

— **Az orosz szovjet budapesti követe.** Az orosz szovjetkormány hír szerint értesítette a magyar kormányt, hogy Beck-Sedjan jelenlegi oslói szovjet követet nevezi ki budapesti követté. Beck-Sedjan egyik legfiatalabb tagja az orosz diplomáciának és jelenleg harminckilenc esztendősen.

* **Esti főzötanfolyam.** Pál Rózi okleveles szakács és cukrász szeptember 24-től, hétfőtől kezdve háromhetes esti tanfolyamot tart a második kerületi Tigrului (Tigris-utcában) levő katolikus ifjúsági egyesület helyiségében. A főző és cukrászati tanfolyam minden nap este 8—10 óráig tart. A háromhetes kurzus díja 400 lei. Jelentkezni lehet az Ungureanu (Városház) utcában levő Mednyánszky-féle vendéglőben, vagy az esti kurzuson minden nap.

— **A rádióénekes szerelmi tragédiája.** Lipótzky József, a budapesti rádió népszerű énekes, udvarolt Gergely Mária tisztviselőnek. Két nap előtt levelet írt a leánynak és közölte vele, hogy nem veheti feleségül. Erre tegnap este a leány anyjával együtt megjelent Lipótzky lakásán és az asszony hatalmas késsel az ágyban fekvő énekest hátán és mellén életveszélyesen megszurta. A szomszédok fogták le a vagdalkozó anyát.

— **Zarándoklat Mária-Radnára.** Szent Ferenc harmadik rendje október 3-án nagyszabású zarándoklatot rendez Mária-Radnára. A zarándoklat október 3-án reggel negyedik órakor indulnak és 4-én délután térnek vissza. A vasuti jegy ára oda és vissza száz lei. Kaphatók: az első kerületi Misszió üzletben, a második kerületben Jaszenszky-nél, a harmadik kerületi plébániahivatalban, a negyedik kerületi Compas-papírüzletben és az ötödik kerületi plébániahivatalban. A vasuti kocsik szükséges megrendelése miatt jegyek csak október elsején hat óráig kaphatók.

— **Két öngyilkosság.** Steierdorffon felakasztotta magát a legyvenhét éves Kalitzky Róza nyugdíjas asszony. Valószínű, hogy az asszony nyomora miatt követte el tettét. Akasztással vetett véget életének Ebendorf községben Sutsek István harminchárom éves gazdálkodó is. A fiatal gazda szóváltásba keveredett hozzátartozóival és a veszekedés annyira elkeserítette, hogy öngyilkos lett.

ról az ablakon keresztül távozott és akkor ficamította ki a lábát. Lehetőségek tartják, hogy akkor történt a gyermek halála is. A hullát a gyermekrablók magukkal vitték és elrejtették a bokrokban, ahol azt később megtalálták.

Newyorkban egy felhőkarcoló nyolcadik emeletéről leugrott és meghalt Faullner ügynök, akiről kiderült, hogy cinkostársa volt Hauptmannak. Faullnert régóta körözték, mert megállapították, hogy kétezerszáz dollár értékben váltott be olyan bankjegyeket, amelyek Lindbergh-től származtak.

— **Mihalache a királynál.** Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke, kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás politikai körökben nagy feltűnést keltett. A nemzeti parasztpárt egyik vezető politikusa ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy Mihalache az uralkodót a belpolitikai helyzetről informálta. Politikai körökben a nemzeti parasztpárt vezérének kihallgatásához különböző kombinációkat fűznek.

— **Derűs időjárás.** Tegnap derűs időjárás mellett nappal a hőmérséklet emelkedett. Délben a hőmérséklet 26 fok melettel mutatott. A meteorológiai intézet jelenté: Mérsékelt nyugati légáramlás mellett délnyugaton esetleg záporok várhatóak, sok helyen ködképződés, a hőmérséklet alig változik.

— **Halálozás.** Özvegy Erhardt Ilona, született Bieber, hosszas szenvedés után III. kerület Str. Odobescu 15. szám alatti lakásán 76 esztendősen korán meghalt. Az elhunyt matrona ismert borbélymesternek volt az özvegye, ki férje halála óta visszavonultan élt. Gyászőják fiai Erhardt Péter népszerű borbélymester, kinek a negyedik kerületi társadalmi életében irányító szerepe van, továbbá Erhardt József kereskedő, Erhardt János főmozdonyvezető, Brasov, Erhardt Miklós kereskedő, leányai Mária Ida szerzetes nővér, a cluj-i zárda tanárnője és Krus Gyuláné, született Erhardt Paula és kiterjedt rokonság. A holttestet a negyedik kerületi temető Féger kápolnában ravatalozták fel, honnan ma, kedden, délután öt órakor helyezik örök nyugalomra. A temetésen testületileg megjelenik a Temesvári Dalkör, mely egyesületnek Erhardt Péter alelnöke.

Halló! Halló!
Itt Timișoara
18-09
FISCHHOFF COMISSIO
Duca-utca 5. első emeleti új lakásom gyönyörű szép anyaggal dusan felszerelve, ismét a tisztelt közönség rendelkezésére áll.
Mindenre vevő vagyok!

— **Az ikrek egyike holtan született.** Megírtuk, hogy Oláh Etel harmadik kerületben lakó asszony ikreket szült és az első gyermeket a dézsában rejtette el, ahol megtalálták holtan. A halott újszülött holttestét felboncolták, mivel az a gyanu merült fel, hogy az asszony fojtotta meg. A boncolás alapján Vasca Demeter dr. törvényszéki orvos megállapította, hogy a gyermek holtan született. Az asszony ellen a további eljárás beszüntetik.

Csak a zsidókat nem szereti. Kohné új mindenest vesz fel a cselédszerzőnél. Mikor már mindenben megállapodtak, azt mondja a cselédnek:

— Még csak azt akarom közölni magával, fiam, hogy mink izraeliták vagyunk. Remélem, hogy ez ellen nincs semmi kifogása?

— Nincs, kezeit csókolom — feleli a lány — én csak a zsidókat nem szeretem.

A SZEPTEMBERI NYUGDÍJAK. A király aláírta a szeptember hónapra szóló nyugdíj és nyugdíjak kifizetésére vonatkozó rendeletet. A kiutalás megérkezését a helyi pénzügyigazgatóság mára várja amennyiben az megérkezik, úgy a nyugdíjak kifizetését holnap megkezdik. Ebben esetben részletesen közöljük a kifizetési sortrendet. Még mindig vannak nyugdíjasok akik augusztusi nyugdíjukat nem vették fel. A nyugdíjpénztár felszólítja azokat, hogy az haladéktalanul tegyék meg, mert a szeptemberi nyugdíjak kifizetésének közvetlen megkezdése előtt lezárják a múlt hónapra kifizetéseket és a fel nem vett összegeket visszaszállítják a pénzügyminiszteriumnak.

— **Coman főpolgármester leányának esküvője.** Dimitri Gabriel, a nemzeti közeli Duna-bizottság orsovai mérnök vasárnap kötött házasságot Coman Dochtával, Coman Ágoston főpolgármester leányával. Az egyházi szertartás a harmadik kerületi görög keleti templomban ment végbe diszes közönség jelenlétében. A szertartást nagy pap is megáldotta. Coman Grigor aradi püspök végezte, aki a fiatal párhoz szívhez szóló beszédet intézett. Mint házassági tanú Popescu Marin fővárosi építész és felesége szerepeltek. A szertartás alatt Coman karnagy vezetésével az egyházi énekkar énekelt. A templomi szertartás után a násznép a Tiszti Kaszinóba vándorolt, ahol a lakodalmas vacsorát tartották meg.

Nézze meg
a Terminusban
a világhírű
Rin-Tin-Tin
csodakutyát! Olvas! Számol!

MEGSZÜNT AZ AMERIKAI SZITRAJF
Newyorki jelentés szerint a nagy amerikai textilszitrajf megszűnt. A szakszervezetek hivatalos közlést adtak ki, amelyben tudatják a munkássággal, hogy a gyárosok kilátásba helyezték a munkásság követelésének teljesítését és ezért felszólítanak mindenkit, hogy újból munkába álljon.

— **A szerb iskolai tagozatok megnyitása.** A román-jugoszláv iskolai meg egyezés értelmében városunkban az állami tanítóképzőben és a Diaconovic Loga liceumban szerb tagozatok nyílnak meg. Az állami tanítóképzőbe eddig huszonnyolc szerb anyanyelvű tanuló iratkozott be. Ezek számára szerb tanárokat alkalmaznak, akik Jugoszláviából jönnek, de akiket a román kormány nem vezeti ki. A Diaconovici Loga állami liceumba eddig mindössze kilenc szerb tanuló iratkozott be. A tagozatot a tanuló létszámára való tekintet nélkül minden körülmények között megnyitják.

Hivatalos valutaárfolyamok. A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyama. Az első szám a vételt, a második szám az eladást jelenti: francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 23.50—23.80, olasz líra 8.65—9.20, dollár 99—110, német márk 38—40, holland forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, schilling 23—24, zloty 18.80—19.50, dinár 2.20—2.50.

Szépségápolás
hajfestés
tartóshullám
J. WALTRICH
fodrásznál
II., Str. Dacilor (Fő-utca) és Piața Traian (Kossuth-ter) sarkán, 6-os villamos végállomásánál

A halott kibicel

Nem tréfa ez, hanem komoly valóság. Manillában ugyanis szigorúan tilos a kártyázás és a különös törvény ezt csak a halottvirrasztóknak engedi meg. Nincs az a törvény, melyet nem lehetne kijátszani. Így történt Manillában is. A szenvedélyes kártyázók egyik temetkezési vállalatától huszonöt pezóért éjszakánként bérebevettek egy-egy holttestet. Felravatalozták és a szomszéd szobában vigan kártyáztak, amíg a hatóságok rá nem jöttek. Most betiltották ezt az abuzust. A kártyások nem kártyázhatnak és a halott nem kibicelhet.

— Az új bucarestii magyar követ. udapesti jelentés szerint az új bucarestii (bukaresti) magyar követ Manu s k a varsói követ lesz, varsói magyar övetté pedig B á r d o s s y Lászlót, a londoni magyar követség tanácsosát nevezik ki.

— Maniu Gyula a Bánságban. Timișarar (Temesvárott) október 14-én beszélt a B a b e s Vichentienek, a román nemzeti párt első elnökének mellőbrát. Az ünnepségen M a n i u Gyula, a Bocu Szévérvendége lesz, szintén megjelenik és politikai beszédet tart.

— Létrejött a nagy üzlet Keleten. Az orosz-japán konfliktus elintéződött. A konfliktus oka — mint ismeretes — a letmandzsuriai vasutvonalon történt. Szovjetországnak most ezt a vasutamat eladta Mandzsurinának százhetven millió yenért. A vétel a japán külügyminisztérium közvetítésével jött létre.

— Marica grófnő. A második kerületi tanács elnöke. Egyszerűt műkedvelői október 7-én este az egyesület saját színpadon előadják a Marica grófnő című háromfelvonalos operettet. A címszerepét F r a n z Böske játssza. A fő férfszerepét K o s s a k Pál alakítja, aki ezzel hosszabb színet után újból visszatér a színpadra.

— Macdonald angol miniszterelnök lemond. A londoni Sunday Dispatch híradása szerint Macdonald angol miniszterelnök legközelebb lemond. Ugy tudják, hogy Macdonaldot a király Kanada fő kormányzójává nevezi ki.

Elégtételt követel egy ezredes Cihosky tábornoktól a Skoda-bizottság előtt tett vallomása miatt, egyben felszólította kijelentései hebizonyítására

A Skoda-ügy vizsgálatát végző parlamenti bizottság tegnapi tárgyalásán Pop Valer elnök bejelentette, hogy Petrescu ezredes, aki tudomást szerzett Cihosky tábornoknak reá vonatkozó vallomásáról, levelet intézett Cihosky tábornokhoz és ennek a levélnek a másolatát megküldte a bizottságnak is.

A levélben Petrescu ezredes felszólította a tábornokot, hogy bizonyítsa be kijelentését, egyben közölte vele, hogy elküldi hozzá megbízottait, mert elégtételt követel.

Petrescu ezredes levelet intézett a bizottsághoz is és abban kéri, hogy kötelezzék Cihosky tábornokot, mutasson fel olyan rágalmozó levelet, amelyet ő aláírt és ha fel tud mutatni ilyen levelet, akkor ő levonja a konzekvenciát és önként felajánlja a bizottságnak huszonöt ezer leit, amelyet bármilyen jótékony cégre egyetnek adhatnak. Amennyiben Cihosky tábornok nem tud bizonyítékkal szolgálni, úgy a bizottságra bizza annak a megállapítását, hogy kinek van oka a misztifikációra.

A bizottság azután folytatta a kihallgatásokat. A következő tanu Pruteanu alezredes volt, aki arra a kér-

désre, hogy miért nem foglalkozott a vádiratban Zeletzkynek a jegyzőkönyv egyes részei ellen emelt kifogásával, kijelentette, hogy ezek politikai jelleggel bírtak és semmi értelmük nem volt, hogy ezekkel foglalkozzék, amikor két súlyos vádpont volt: A pecsétek feltörése és a titkos iratok rejtgetése. Az alezredes azután ismertette azt a megbeszélést, amely a hadbírótság teljes szemlézetének bevonásával folyt le.

Kijelentette, hogy Pomponiu ezredes nagyon izgatott volt és a tiszték segítségét kérte annak a megállapítására, hogyan jutottak a fényképmások az ügyvédek kezébe.

A gyanúsítottak éppen Pruteanu alezredes, Hagí Stoica őrnagy és Ilie őrmester voltak. Elmondotta, hogy soha nem kapott utasításokat egyes politikusok ellen.

Calinescu Armand azt a kérdést intézte az alezredeshez, hogy miért javasolta olyan hirtelenül Zeletzky szabadlábra helyezését. Az alezredes erre azt válaszolta, hogy a vizsgálatot befejezte és nem találta szükségesnek, hogy Zeletzky továbbra is fogva maradjon.

Calinescu Armand: Panaszkodott

önnek Zeletzky, hogy kényszeríteni akarják egyes politikusoknak az ügybe való bekeverésére, mert ilyenformán visszanyerhetné szabadságát.

Pruteanu: Futólag említette Zeletzky, hogy

kényszeríteni akarták, tegye azt a kijelentést, hogy pénzt adott számos politikusnak.

Végül még kijelentette, hogy Albisor vallomása a hamisítás ügyében nem felel meg a valóságnak.

A következő tanu Pella alezredes volt, aki szintén kijelentette, senki sem adott neki utasítást arra, hogy Zeletzkytől egyes politikusok ellen irányuló vallomást csikarjon ki.

A jegyzőkönyvhamisítással kapcsolatban kihallgatták még Pomponiu ezredes is, aki a Zeletzky ellen lefolytatott vizsgálatra vonatkozólag kijelentette, hogy a vizsgálatot mindig emberségesen folytatták.

Beismerte, hogy a fényképmások azonosok az eredeti jegyzőkönyvi példányokkal, amelyek az irodájából eltűntek.

Leszögezte még azt is, hogy a vizsgálatot végző katonai ügyészek mindig helyesen jártak el.

Itt az ősz!

Férfi- és nőiszövetek, barchendek, filanellek, vászon- és damasztárak

éviási választékban legolcsóbb árakon

Üzleti elvünk: nagy forgalom — legkisebb haszon!

A B C

textilárucsarnokban
I., Piața Unirei 7.
(Dóm-tér)

— A parlament megnyitása. Fővárosi tanács elnöke értesülése szerint most már biztos, hogy a parlament megnyitását november 15-re halasztják el.

— Nem zárják be a fővárosi iskolákat. Egészségügyi miniszter kimutatása szerint a főváros harmincezer tanulója közül mindössze ötven betegedett meg szeptemberben és így az iskolák bezárása felesleges. Ezzel kapcsolatban a közoktatási miniszter elrendelte, hogy az iskolai orvosok naponta győződjenek meg a tanulók egészségi állapotáról.

— Jótékony célú társas vacsora. A második kerületi Katolikus Ifjúsági Egyesület szombaton, szeptember 29-én este félkilenc órakor Strada Bontila (Tigris-utca) 6. szám alatti helyiségében jótékony célú társas vacsorát rendez. Az étrend borjupaprikás és csusza. A vacsora személyenként húsz leibe kerül.

— Aranymadár. A ronati Haladókör művelői vasárnap délután öt órakor a Széchenyi vendéglőben másodszer hozták meg az Aranymadár operettet. Az egyes szerepeket ugyanazok játszották, mint a két előtti előadásban. A közönség, amely természet teljesen megtöltötte, sok tapsal applaudálta meg a sikerült előadást, amely után következett.

— Beiktatták a berlini evangélikus püspököt. Berlinben nagy ünnepségek keretében tegnap iktatták be hivatalába Müller országos evangélikus püspököt. A beiktatási ünnepély a nemzeti szocialista manifesztáció jegyében folyt le.

— Régészek romániai látogatása. Szófiaiban az elmúlt héten az egész világnak a bizánci korról foglalkozó régészei kongresszust tartottak. A kongresszus tagjainak nagy része most Romániába jött, hogy meglátogassa az ország különböző vidékeit.

— A rejtélyes fejseb. Constantán tegnap az utcán súlyos fejsebbel találták meg Frumusia nu György 34. gyalogezredbeli főhadnagyot. A főhadnagy mindaddig nem nyerte vissza eszméletét és nem volt kihallgatható. A vizsgálat megindult annak a kiderítésére, hogy gyilkosságról, vagy öngyilkosságról van-e szó.

— A kubai forradalom letörése. Havannai jelentés szerint a kubai kormány szigorú intézkedéseket tett a forradalmi zavargások újabb kiterjedésének megakadályozására. Számos letartóztatás történt. A középületeket a kormány csapatai még mindig megszállva tartják.

* Városy Margit október 1-én megkezdte fogyótorna, higiénikus ortopéd gyógytorna, testaranyosító, ritmikus torna tanfolyamait kezdőknek és haladóknak, felnőtteknek és gyermekeknek. Mérsékelt tandíjak. IV., Str. Bonnaz (Török-utca) 12, Küttl-térnél. Érdeklődni délelőtt 11—1-ig és 4—7 óráig.

— Templomkeresztek felszentelése. Fényes egyházi ünnepség közepette szentelték be és tették fel a negyedik kerületi román templom három kettős keresztjét. Ez alkalommal Comsa Grigore aradi görög keleti püspök nagy papi segédlettel istentiszteletet tartott. A püspök ezután beszentelte a három kettős keresztet, majd feltették azokat a még nem kész templom tornyaira. Az egyházi szertartás után a román kultúrházban ünnepi bankett volt.

* Félru utazás és utólagos vizum Magyarországra a Déli Hírlapnál kapható igazolványokkal. Felutazni lehet bármely napon október nyolcadikáig, visszautazni pedig szeptember huszonkilencedikétől október tizenharmadikáig bármikor. A két igazolvány, mely csak együttesen érvényes, ára 120.— lei. Vidékieknek a portóköltség megterítése ellenében postán is elküldjük.

MEGSZÜNNEK AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁGOK. Inculet belügyminiszter kijelentette, hogy azokban a városokban és megyékben, ahol még ideiglenes bizottságok működnek, október hónap folyamán megtartják a közigazgatási választásokat. Ez a közegesztendő ideiglenes bizottságok uralmának végét jelenti.

— Elhunyt magyar újságíró. Budapesten harminchárom esztendő korában meghalt Szántó Béla erdélyi származású újságíró. Szántó Béla a Duna-posta tudósítói iroda munkatársa volt.

— Löbl Böske ritmikus torna iskolájában a tanítás újra megkezdődött. Jelentkezni délelőtt 10—12 óra, délután 3—7 óráig, Str. Metropolitul Metianu (Köszeghi-u.) 14. szám.

— Vakmerő betörés. Ismeretlen tettesek este behatoltak Grünhut Alfréd, a kereskedelmi iskola tanárának harmadik kerületi Corbului (Holló) utca 5 szám alatti lakásába, ahonnan ruhaneműt, ékszereket és más értéktárgyakat vittek el, mintegy huszezer lei értékben. A betörés a tanár és felesége távollétében történt. A rendőrség keresi a vakmerő tetteseket.

Sport

A Ripensia győzött a fővárosban, míg a Kinizsi jobb beosztással ugyancsak győzelmet könyvelhetett volna el vereség helyett

Ghibu szemet vetett a Wesselényi kollegiumra is. Néhány hét előtt Ghibu Onisifor megjelent a zilahi Wesselényi kollegiumban, amelyet háromez év előtt a Wesselényi család alapított. Most derült ki, hogy ott is tanulmányozta az alapítási okiratokat, majd előterjesztést tett a közoktatásügyi miniszteriumnak, hogy a kollegiumot az állam vegye el az állami liceum céljaira. Bucurestii jelentések szerint a miniszter maga is komolytalannak tartja Ghibu követelését, mert az intézetet a Wesselényi család alapította három évszázad előtt.

A Magyar Párt ifjúsági szakosztálya értesíti tagjait, hogy ma, kedden este kilenc órai kezdettel választmányi ülést tart, amelyre a vezetőség kéri a tagok minél nagyobb számban való pontos megjelenését.

Brasovmegyében a tanfelügyelő beosztottja az állami elemi iskolák magyar tagozatait, ami ellen az evangélikus egyházmegye most tartott közgyűlésén a legerélyesebben tiltakozott és elhatározta, hogy küldöttség keresi fel az összes illetékes hatóságokat, kérve ennek a törvénybeütköző rendeletnek a visszavonását.

A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárgaság, alhasi vérbősség, nagyfokú eriedés, rossz emésztés, fehér nyelylepedék, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik. Az orvosi világ azért nyilatkozik a legnagyobb elismeréssel a magyar **Ferenc József** vizről, mert hatása izgékony bélrendszerű egyéneknek is megbízható és rendkívül enyhe.

A lázítás vádjá alól felmentett plébános. Hónapok óta folyt a többször megszakított tárgyalás Lőrincz József dr. ditraui (gyergyóditrói) plébános ellen, akit államellenes igazgatással vádoltak. A Mercurea-Ciuc (csikszeredai) törvényszék most rehabilitálta a plébánost, amennyiben felmentette a vád alól és az ítéletben az ügyész is megnyugodott.

Analfabeta tanfolyam a Magyar Házban. A Magyar Leánytagozat október 1-én ismét megkezdte analfabeta tanfolyamát. Mindazok a felnőttek és gyermekek, akik irni olvasni nem tudnak, jelentkezzenek a Leánytagozat egyesületi helyiségében, Magyar Ház, földszint, minden kedden 6-7 óra között, ahol közelebbit megtudhatnak. A tanfolyam ingyenes.

Katolikus magyar ifjúság tarka estje szeptember harmincadikán este lesz a volt Novotny-féle vendéglőben, amelynek műsora után reggelig tartó tánc következik. Ez estét a Katolikus Népszövetség ifjúsági szakosztálya, a Juventus Salvator, rendezi. Ugyanezen a napon délelőtt kilenc órák a harmadik kerületi plébániatemplomban Péter Norbert ünnepi nagymiséjét mond, Jánosch Dezső pedig szentbeszédet tart. Mise alatt az ifjúság gyónáshoz és áldozáshoz járul.

Francia szótár propaganda kiadás. Az Ujváry-féle Magyar-francia és Francia-magyar kézisztár Velledits nyelvtanár átdolgozásában propaganda kiadásban jelent meg. Elegáns, könnyen kezelhető alakban, egyetlen 600 oldalas kötetben tartalmazza a teljes francia-magyar és magyar-francia anyagot, amely a közhasználatu szavak és a teljes irodalmi szókincsnek kívül, magában foglalja az ipar, kereskedelem, a technika, sőt a politika és a sport szavait és teljes sikerrel oldja meg a szavak pontos, rendszeres és tömör értelmezését. Csinos zöldsínű egészszávszókötésben, rendkívül finom, famentes papíron, jöszeműek és rövidlátók számára egyaránt kitűnő, olvasható szedésel, mindkét rész egy kötetben 150 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepegenál Cluj (Kolozsvár). Kérje a szótárak és nyelvkönyvek jegyzékét.

A nemzeti liga mérkőzései közül kelles meglepetésnek számít, hogy a Ripensia a fővárosban az Unirea-Tricolor ellen jól játszott és győzelmet megérdemelt. Sőt, ha a bíró nem nyomja a profiegyüttest, úgy nagyobb győzelemről is beszámolhatnánk. A Ripensia így 3:2 (1:0) arányban minimális gólkülönbséggel győzött. Timisoara (Temesvárott) a Kinizsi ezuttal meglepetéssel szolgált. A máskor bevált játékosok a mérkőzés

egy részében csődöt mondtak úgy, hogy a CFR már 3:0 arányban vezetett és csak ekkor lendült bele a Kinizsi a játékba. Szépitett az eredményen, respektábilissá tudta tenni a vereséget, azonban véleményünk szerint a Kinizsi győzelmét is megszerezhetette volna, ha rendes formáját kijátsza. Meg kellett tehát elégedni a CFR-től való 3:2 (2:0) arányú vereséggel.

Az elsőosztályú bajnokság beosztása megváltozik, tehát a lejátszott mérkőzések mitsem érnek

A nyugati liga éppen jókor változtatott. Már elkezdődtek a bajnoki mérkőzések, a kerület beosztotta az ugynevezett erőpróba mérkőzéseit és jött a liga ülése. Felborított minden felboríthatót és a Jimbolia (zsombolyai) csapatokat kizárta a timisoarai (temesvári) kerületi bajnokságából. Így az elsőosztályba bejutnak a Kadima, Politechnica és Unirea együttesei. Erre való tekintettel a Kadi-

ma győzelme az Unirea ellen 3:1 (1:0) arányban már nem bír fontossággal és ugyancsak a lejátszott elsőosztályú mérkőzések sem számítanak. Lejátszották ugyanis az Electrica—Fratelia mérkőzést, mely az Electrica 4:0 (2:0) arányú győzelmét eredményezték és a Rapid—Hertha mérkőzést, melyet a Rapid nyert meg 5:1 (1:0) arányban.

Tippversenyünk negyedik fordulójának szelvényét ma kezdjük közölni

A Déli Hírlap tippversenyének negyedik fordulójához érkezett. A versenyzők változatlanul nagy érdeklődést mutatnak, melyet a sok tippszelvény beérkezése bizonyít. Mai számunkban kezdjük közölni a tippverseny negyedik fordulójának első tippszelvényét, melyet még a

szerdán és csütörtökön megjelenő számokban fogunk közölni, összesen tehát három ízben. A harmadik forduló eredményét a csütörtökön megjelenő számban fogjuk a versenyzők tudomására hozni. Addig is kérjük legyenek türelmesek.

Másodosztályú bajnoki mérkőzések

A másodosztályú bajnoki mérkőzések a következő eredményekkel zárultak: CFR—Törekvés 2:2 (1:1), Patria—IOGT 6:2 (3:2).

A Crisana formában

Nemzeti ligamérkőzés keretében látta vendégül a Crisana együttes az országos bajnokcsapatot. A Venus csapata ezuttal újból bebizonyította, hogy még nem érett meg országos bajnoki cím viselésére. Ilyen címmel rendelkező csapatnak reprezentálni kell tudni. Végeredményben a Venus csapata 4:1 (3:1) arányban vereséget szenvedett a Crasanától. Cluj (Kolozsvár) az Univeristatea vereséget szenvedett meglepetésre a Romania együttesétől, míg a NAC csapata a bíró miatt pontot hagyott Aradon az AMTE-val szemben. A NAC csapata nagyon jól játszott és győztes gólt is ért el, azonban miután a bíró megadta a gólt, a közönségtől felve és a határbíró bemozdása alapján megmásította határozatát úgy, hogy a mérkőzés 1:1 (1:0) arányban végződött.

Tangojon súlyos vereség, Craiován eldöntetlen

A nemzeti liga második osztályában a TAC csapata 2:2 (1:1) arányban eldöntetlenül végzett a Rovine Grivita csapatával Craiován. A TAC a kálményekhez képest elég jól játszott és a győzelmet is megszerezhetette volna, ha a bíró a mérkőzés vége felé nem ítél tizenegyeset, amelyből a Rovine-Grivite az egyenlítést szerezte meg. Lugo j hatalmas meglepetéssel szolgált. A Vultur csapata nem várt katasztrófális vereséget szenvedett a Jiul AC együttesétől 6:0 (3:0) arányban.

A ZsSE alaposan elverte a port...

Jimbolia (Zsombolyán) a ZsSE a Banatul csapatával román kupamérkőzést játszott. A mérkőzést a kitűnő ZsSE csapata 5:0 (3:0) arányban nyerte meg. A Banatul súlyos veresége meglepetés. A Politechnica csapata viszont Resitan működött dicséretesen, ahol az RMTE együttesével játszott ugyancsak román kupamérkőzést 1:1 arányban. A szabályok értelmében a mérkőzés rendes idejének leteltével meghosszabbították a játékot, de ez sem hozott újabb eredményt.

Híres francia vívó hirtelen halála

A francia sportnak súlyos veszteséget jelent az a halálozás, amely tegnap Párisban történt. Gaudin Lucien a világszerte ismert kiváló francia vívó ugyanis rövid rosszullet után hirtelen meghalt.

Az Electrica atlétikai versenye

Az Electrica atlétikai versenye lezajlott és atlétáink szép számban indultak a versenyen. Az Electrica versenyének részletes eredményei a következők voltak: 1500 m. futás: 1. Hideg, Törekvés (Oradea). Súlydobás: 1. Dobos, CFR (Timisoara). Diszkoszvetés: 1. Demefer (CFR). Távolygrás: 1. Gutu (CFR). Gerelyvetés: 1. Goldis (Electrica). 100 m. síkfutás: 1. Borodin (Esta Sun). 300 m. síkfutás: 1. Scheirich (Rapid). Magasugrás: 1. Glaser, Vultur (Timisoara). 110 m. gátfutás: 1. Schuller (Esta Sun). 4×100 m. staféta: 1. Esta Sun. Pontverseny: 1. Electrica és Esta Sun (Oradea) 26—26 ponttal, 3. CFR 21 ponttal.

Barátságos mérkőzés

Vasárnap délelőtt az Ilsa-pályán számszerű közönség jelenlétében játszott Ilsa csapata a TMTE együttesével, mely a TMTE győzelmével végződött 4:3 (3:0) arányban. A mérkőzés érdekes küzdelmet eredményezett, melyből az állókétebb TMTE került ki megérdemelt győtesnek.

Külföldi futballeredmények

Bécsben Barlassina (Olaszország) bíráskodása mellett játszottak Európa kupamérkőzést Ausztria és Csehszlovákia válogatott együttesei, mely 2:2 (2:0) arányban eldöntetlenül végződött. Budapestén a profibajnokság keretében a L. reneváros legyőzte a Hungaria együttesét 3:2 (1:0), a III. ker. FC a Szeged csapatát 2:0 (0:0) arányban. Eldöntetlenül végződött az Ujpest—Bocskai mérkőzés 0:0, az Attila—Phöbus 2:2 (1:0) és a Soroksár—Somogy 1:1 (0:0) arányban.

4. számú tippszelvény

Déli Hírlap tippversenye

AMTE—Unirea-Tricolor, győztes:

Romania—Crisana, győztes:

Kinizsi—NAC, győztes:

Ripensia—Universitatea, román ki-

padöntő mérkőzés, győztes

Név és pontos cím:

— A timisenii (sági) plébánia fenállásának ötven éves jubileuma most és ebből az alkalomból vasárnap, szeptember harmincadikán, az ottani templomban Metzger Márton dr. prébános délelőtt kilenc órák ünnepi beszédet mond, utána pedig Recha Géza apátplébános fópapi nagymiséjét mond. Délután a temetőben Fodor Zsef hittanár, aki a község szülötte, szédet tart és azt a halottak emlékeztetésére szenteli.

Kérje mindenütt a

GOLF

BOROTVA-PENGÉT

(az acélpap legtekélyesebb alkotás és öröme lesz a borotválkozásban)
Vezérképviselő: **Friedmann Armin**
Oradea-Nagyvárad, Str. A. Iancu 22. sz.

Ralló Dik!
Töltöttem rajt! a neved,
Hogyha Fenyő cégénél veszed
Ugyanott vásárolod táskad
Nem találsd sehol mását.

LIBRĂRIE ȘI PĂPETERIE
STEFAN FENYŐ
TIMIȘOARA 1, STR. ALBĂ IULIA

Színház - Művészet

Thász-Fekete társulat előadásai a Stöhr-teremben

A Stöhr-teremben minden este az újdonságok sorozata kerül színre. Jó darabok, pompás előadások és olcsó helyárak.

Kedden este Indig Ottó darabja a Tokói menyasszony kerül színre. A főszereket Fekete Mihály, Thász Aladár, Közig Margit, a címszerepet a társulat ékes szubrettje Tordai Dusu játssza. Grádi Pál, Tompa László és Vermes Kata című alakítást mutatnak be.

Szerda este 9 órákor Cserebogár, sárga cserebogár operettnak lesz az első előadása. Remek szereposztása lesz a kitünő operettnak.

Csütörtökön este 9 órákor Zsindelyezik a kaszárnya tetejét operetten fog mulatni, kagani a közönség. Thász Aladár, Kőszegi Virgít, Borovszki Oszkár, Dési Manyi, régi szerepeiket játsszák. Uj lesz az őrmester szíjében Fekete Mihály.

Egyházzenei délután amelyet sikerére való tekintettel vasárnap megismételnek

Füzes város egész Romániában, ahol becsesebben és metódikusabban művelnek a solikus egyházi zenét, mint nálunk. A pün Gregorián-dallamoktól, a capella kórtól az oratoriumig, a legmodernebb instrumentális színekben ragyogó miséig, az egyházi zene minden új hajtása és régefeleltéig ragyogó eleven színekbe kap azokon egyházzenei délutánokon, amidőn a dóm nusi hajója szintűl meglik áhítatosan a közönséggel. A rendszer és a szerep amellyel Braun Dezső dómkarnagy vezet a hangversenyeket megszervezi és elvégzi, megteremtette gyümölcsét, lelkes és hatalmas tábort nevelt, amely az egyházi

Az amerikai örökség

— A Déli Hírlap regénye —
Írta: KRASSÓI PAL

A koporsót feltették a ravatalra. Komlós megfelelő távolságban állott föl a ravataltól, összehúzta a szemeit, élelenezett és meglegedetten jelentette

— Kész!

Körülnézett, hogy megfigyelje, hogy Komlós munkája milyen benyomást kelt a plébánosra, az ispánra és a többiekre. Csak akkor vette észre, hogy a plébános elocsarnokban egyedül áll a temetési vállalat munkásaival. A közönség elment már órák előtt.

Állat vont és gondolta, hogy majd látják a művét délelőtt.

— Most már mehetünk aludni.

— Temetkezési vállalat egyik embere kérdezte:

— A holttestet nem tesszük a koporsóba?

— A kérdés kissé kijózanította Komlós Pétert, mert eszébe jutott, hogy hiába most nem pusztán filmrendező, hanem gyászoló fiu is, akinek az apját látta meghalni.

— Azt mondta az embereknek, hogy vigyék át a koporsót a halottas szobába, tegyék a halottat és aztán hozzák vissza a ravatalra. Ezt azonban már nem várta meg Komlós Péter.

— A jól végzett munka után ment Komlós Péter. Másnap ment végbe a temetés. Komlós Péter a környékbeli birtokosok, akik a temetkezési vállalatot vezették, a temetkezési vállalat munkásaival és az egész falu intelligenciájával és egész közönségével Barabás ispán vezetésével a temetkezési vállalatot vezették.

zene szubtilis szépségeit teljesen átértékelte és megérzi, szükségletévé vált, hogy kultiválja, állandóan hallgassa. A mostani kilencvenhatodik hangverseny egy szépségben, mint eredményben jeknek a törekvéseknek koronája volt. Elsőnek Demény Dezső elementáris erejű magyar miséjét hallgattuk, mely egy nyolcszólamu vonós felépítésében, téma-vezetésében, mint nagyszerű kórusaival az eredetiség, szingzagság és emelkedett fajiság legsajátosabb bélyegét viseli. Brander és Gorián tanárok a legstílusosabb stílussal játszották a hegedű- és csellószólokat. Händel oboasonátáját Könyig Tamás játszotta, bámulatos tökélytel juttatva érvényre ennek az oly végtelenül nehezen kezelhető hangszernak minden érzé-

keny finomságát. Pierre de la Rue, Francesco Rosselli és Witt Ferenc tiszta antik stílusban előadott a capella kórusai után utolsó számként Mozart Veréb miséjét adta elő az ének- és zenekar mozarti üdösséggel és gazdagsággal. A hangverseny olyan elemektől tizenkét órákor ugyancsak a domban, köz-kívánatra megismétlik. (Flaneur)

Heti műsor:

Kedd este 9 órákor: Toroczkói menyasszony

Szerda este 9 órákor: Cserebogár, sárga cserebogár.

Csütörtök este 9 órákor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

Közgazdaság

A kisántant gazdasági bizottsága Belgrádban megkezdte tanácskozásait

A kisántant-államok gazdasági bizottsága tegnap kezdte meg üléseit Belgrádban. A megnyitó ülésen Jeffics jugoszláv külügyminiszter üdvözölte a román és csehszlovák küldöttségeket, majd rámutatott azokra a gyakorlati eredményekre, amelyek a kisántant-államok gazdasági együttműködésének következményei és hangoztatta, hogy a bizottságnak ebben az ülésszakban is számos fon-

tos indítvány felett kell határozni. Utána Tabacovic, a román delegáció vezetője szólalt fel és köszönetét fejezte ki a szívélyes fogadtatásért. Reámutatott arra, hogy az eddigi eredmény és a kölcsönös megértés feljogosítja arra, hogy bízzék a kisántant gazdasági fellendülésében, amelynek a kisántant-államok politikai felvirágoztatásával együtt kell bekövetkeznie.

Lanyha irányzatú a bányászati piac. Kinálata főleg buzában és tengeriben mutatkozik, azonban a többi terményáruban is kielégítő a kínálat. Kereslet egyáltalán nincsen a piacon, az intervenció vásárlások is szünetelnek úgy, hogy az üzleti forgalom jelenleg megakadt. A temesi uj-buza 400 lei, a torontáli uj-buza 410 lei. Az ó-tengeri 260

lei, míg az új-tengeri októberi és novemberi szállításra 160 lei. A takarmányárpa 240 lei, a tavaszi árpa 300 lei. A korpa zsák nélkül 210 lei, a lucerna kilója 35 lei, a lóheremag 33 lei kilónként. A tökmag 400 lei, a napraforgómag 200 lei és a muharmag 200 lei. A takarmányliszt zsák nélkül 240 lei, a kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 620 lei.

— Nagyon szép temetés, — mondogatták a falusiak.

Péter is hallotta ezt a sutogást és szinte sajnálta, hogy nem hozott magával operatőrt is, aki minderről felvételt készített volna. Szép kép lett volna a ravatal, a temetési szertartás, az a jelenet, amikor a gazdasági cselédek kihozták holt urukat a kastélyból és aztán a gyászmenet, amint a park végén álló családi kriptára fel tart és végül ott megérkezik.

Komlós Péter valóban sajnálta, hogy a fényképészt nem rendelte ki.

Amikor a kriptára a temetés után bezárult, a nép szétszóródott, egy csomó ember megszorította még egyszer Péter kezét és aztán azok is eltávoztak.

Komlós Péter egyedül maradt.

Lassan visszaballagott a kastélyba. Elhatározta, hogy lehetőleg minél előbb visszatér a fővárosba. Esetleg még aznap este.

Amikor megint a kastélyban volt, kissé körülnézett apja szobájában. Talált néhány kisebb értékű tárgyat, azonban készpénz éppenséggel nem volt ott. Az íróasztal fiókjai ellenben tele voltak mindennemű tudományos jegyzettel. A szobában rengeteg polc volt, amely mind zsufoltan tele volt bogárgyűjteményes dobozzal és üvegszekrénykével. Mindezekről úgy döntött, hogy az egészet majd odaajándékozza annak a vidéki városi középiskolának, amelyben valamikor maga is tanult. De erre majd csak akkor kerül rá a sor, ha újra idejön. Addig majd lezárja a szobát. Most nincsen ideje a maradásra. Vissza kell sietni a fővárosba és részt kell venni abban a nagy filmfelvételi munkában, amelyet — sajnos — nélküle kezdtek meg.

Táskájából előszedte a menetrendet és megállapította, hogy éjfélkor van vonata.

Csengetett és a besiető cselédnek kiadta a rendelkezést, hogy hamarosan készítsen számára vacsorát és aztán szóljon a kocsisnak, hogy idejében fogjon be, mivel éjfélkor utazik.

A vacsoráig való szabad idejét azzal töltötte, hogy körülnézett a kastélyban. Bejárta az összes szobákat és szemügyre vett mindent, ami azokban volt. Amolyan leltári szemle volt ez. Most már a birtok, a kastély és minden, ami abban van, az övé. De hát mit csináljon mindezzel? Éppenséggel semmi kedve nincsen arra, hogy ideköltözzék és gazdálkodjék.

Abban a pillanatban, mintha csak hívásra jött volna, jelentette a cseléd, hogy Barabás ispán óhajt vele beszélni.

— Kérem, — mondotta a cselédnek és ezzel átsietett apja dolgozó szobájába, hogy ott fogadja az ispánt.

Barabás Károly, miután elfoglalta a széket, mellyel Komlós megkínálta, megszólalt:

— Most, miután édesatyja átment az örökévalóságba, ön, a fia, az új földbirtokos. Engedje meg, hogy ilyen minőségben üdvözlöljem és sok szerencsét kívánjak.

— Köszönöm, — válaszolta Péter és kezét fogott az ispánnal.

— Engedje meg, — folytatta szavait Barabás —, hogy ezek után érdeklődjem mi a szándéka a jövőre vonatkozólag?

— Hogy mi a szándékom? Hogy érti ezt?

— Nos, igen, úgy gondolom, hogy átveszi a birtok kezelését?

— Dehogyan veszem át. Utazom vissza a fővárosba, ahol folytatom művészi

A szeptemberi fizetések. A szeptemberi fizetésekre vonatkozó hitelt tegnap aláírták. A szeptemberi fizetések végösszege egy milliárd ötven millió lei, amelynek kifizetését legközelebb megkezdik.

Felállítják az önálló iparoskamara. A kisiparosok régi álma az önálló iparoskamara, amely azonban eddig nem valósulhatott meg. Ez a régi kívánság most a megvalósulás stádiumába jutott, mert az iparügyi miniszteriumban törvényjavaslat elkészítésén dolgoznak, amely az iparosok egységesítésére és az iparoskamara felállítására vonatkozik. A kisiparosok országos szövetsége különben Samoilá szenátor elnöke alatt ülést tartott, amelyen ugyancsak az iparoskamara felállítását követelték, ezenkívül a kartellek megszűntetését sürgették. Számos felszólaló a vándorkereskedelem megszüntetését kérte.

A világ buzaterme. Washingtonból jelentik, hogy a mezőgazdasági statisztikai hivatal a negyven országból beérkezett jelentés alapján a világ buzatermését két milliárd 856 millió bushelle becslé. Ez a mennyiség az elmúlt évi terméshöz 293 millió bushellel kevesebb.

Mozi

Kedd, szeptember 25

Apollo-mozi: Egy asszony nem felejt.

Capitol-mozi: Egy asszony nem felejt.

Forum-mozi: Bécsi bál.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Érdeklődő. A házzsámbláért nem kell rögtön fizetni. Ha a házzsámbláját feltették már, akkor majd utána kap városi végzést arról, hogy mennyit kell fizetnie. Kis földszinti háznál az illeték ötven lei. Az illeték a ház nagysága szerint egészen kétszáz leig mehet. Ennyi például egy négyemeletes ház házzsámbláillettéke. Amíg a végzést nem kapta meg, semmi körülmények között nem köteles fizetni.

A birtok kezelésében nem változik semmi. Hiszen édesapám maga sem folyt be személyesen a dolgok intézésébe. Szeretném, ha ezt a munkát ön továbbra is vállalná.

Az ispán szeme meglegedetten csillogott fel.

— Amennyiben megtisztelt a bizalmával, készségesen megmaradok a helyemen.

— Tehát megegyeztünk, — állapította meg Komlós Péter, — a feltételekről külön nem is kell beszélni, azok az eddigiek maradnak. A változás mindössze az lesz a multtal szemben, hogy ön a birtok jövedelmét, amelyet eddig édesapámnak szolgáltatott be, ezentul nekem fogja elküldeni.

— Természetes, — mondotta az ispán tettetett alázatossággal — úgy lesz, amint intézkedni méltóztatik. Most azonban arra kérném, méltóztassék átnézni a leltárt és az összes számadásokat, amelyeket magammal hoztam.

Az ispán erre az irattáskájából, amelyet mindvégig a hóna alatt szorongatott, több vaskos iratköteget húzott ki és letette azokat az asztalra a fiatal földesur elé.

Komlós elhárító mozdulatot tett.

— Isten ments, hogy most ezekkel a számadatokkal bajlódjam. Ha éppen azt akarja, hogy beléjük tekintsek, akkor majd magammal viszem azokat. Alkalmadtán átnézem valamennyit, aztán majd postán visszaküldöm.

— Kérem, ahogy parancsolja.

Komlós ezzel máris megfogta az iratkötegeket és azokat beletette az egyik széken levő bőröndjébe. Aztán megkérdezte:

— Most egyelőre az érdekel, hogy hogyan állunk a pénztárral?

Rádió

Kedd, szeptember 23. Bucuresti. 1.45: Könnyű zene. 6: Jonescu Gica zenekara. 8.15: Lemezek. 9: Beethoven: C-dur első szimfonia. 10.15: Beethoven VII. szimfonia. **Budapest.** 7.45: Torna, majd lemezek. 10.45: Hírek. 11: Beszédes számok. 11.40: Háztartási tanácsok. 1: Időjárás, majd szalonzenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Cigánymuzsika. 3.40: Hírek. 5: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Előadás. 6.35: Bársony Dóra énekel. 7.50: Szalonkvintett. 8.30: Előadás. 9: Részletek Tied leszek című zenés vígjátékból. Kosáry Emmi és Ereczkövy László énekszámaival. 9.40: Somogyi Erzsi és Kürthy József előadói estje. 10.30: Hírek,

időjárás. 10.50: Melles vonónégyes. 12: Cigánymuzsika. Bécs. 1: Lemezek. 5.15: Gyermekek éneke. 5.40: Ének. 6.35: Godwin-lemezek. 8.30: Rádiózenekar. 11.50: Jazz-tánczene. **Belgrád.** 12: Rádiózenekar. 5.30: Lemezek. 9.30: Lemezek. 11.40: Tánclemezek. **Berlin.** 3.15: Bécsi zene. 6.30: Tánclemezek. 7.50: Zongorajáték. 10: Rádiózenekar. **Milánó.** 1.30: Lemezek. 2: Kamarazene. 8: Lemezek. **Prága.** 1.10: Lemezek. 8.30: Opera. **Róma.** 1.30: Lemezek. 6.10: Vegyes zene. 9.45: Kamarazene. 11.15: Tánczene. **Strassburg.** 7.30: Könnyű zene. 9.30: Opera és balettest Párisból. **Stuttgart.** 2.20: Schubert és Grieg-zene. 3: Könnyű zene. 5: Zenekar szílistákkal. 9.35: Citeratrió, harmonika, gitár és lantdalok. 12: Zenekar. **Varsó.** 1.10: Haváji zenekar. 4.45: Szalonzene. 6: Hegedűjáték. 8: Mandolin ze-

nekar. 10: Szimfonikusok. 11.15: Tánczene. **Szerda, szeptember 26. Bucuresti.** 2.40: Könnyű lemezek. 6: Rádiózenekar. 7.15: Modern francia operettek. 8.15: Lemezek. 9: Golestan zeneszerző estje. **Budapest.** 7.45: Torna, majd hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Régi magyar irások. Felolvasás. 11.40: Felolvasás. 1: Déli harangszó, időjárás. Előadás. 7.50: Előadás. 8.25: Dalárdák. 9.15: Mindent előlrol. Makkai Sándor elbeszélése. 9.50: Zenekari hangverseny. 11.15: Hírek. 11.35: Cigánymuzsika. 12: Németnyelvű előadás. 12.15: Szalona és jazz-zenekar. **Bécs.** 1: Lemezek. 3.10: Művészlemezek. 8.20: Fox-jazz. 9: A rádió zenei ünnepe.

Éjfél után 1: Tánclemezek. **Belgrád.** 1: Rádiózenekar. 7.30: Szórakoztató zene. 8: Lemezek. **Berlin.** 1: Könnyű zene. 3.15: Kamarazene. 7.50: Vonósnegyes. 9.10: Mozsgó Hegedű és zongoraszónata. 11.50: Táncszórakoztató lemezek. **Róma.** 1.30: Lemezek. 9.45: Hangverseny. **Prága.** 1.10: Lemezek. 4.15: Az első nemzeti gárda fuvószenekara. 6.40: Divatos és komoly zene. 8.50: Operai énekesnő estje. 11.15: Lemezek. **Strassburg.** 6: Hangverseny. 7.30: Bretagne zeneszerző művei. 12: Tánczene. **Stuttgart.** 1: Szórakoztató zene. 7.19: Zongora, brácsa és fuvószenekar. 12: Tánczene. **Éjfél után 1: Hangverseny. Varsó.** 1.10: Könnyű zene. 8: Vihári tánczene. 10: Chopin-művek. 12: A szimfonikusok dán hangversenye. 10: Tánczene.

Apróhirdetések

Oktatás

Román, francia nyelvre tanít garantált sikerrel fiatal, intelligens hölgy. Speciális módszer gyermekek részére. Érdeklődők forduljanak d. u. 3-5 között Bulv. I. Gh. Duca 8 sz. III. em. 1 ajtó. Telefon 14-15. (1597)

Biztos existenciát a szabóságban, csak a jó szabás tudása biztosít. Beiratások szeptember 15-től kezdve a Szabászati Akadémián, Timisoara (Temesvár), P. Unirii (Dóm-tér) 13. (2369)

Francia nyelv, litteratura conversatio órák. Correpatalás. Jutányos árak, III, Piata Asanesti 5. (uj), (Küttei József-tér). Varnay diplomée de l'Alliance Francaise de Paris. (1630)

Alkalmazás

Megbízható szobaleány jó bizonyítványokkal felvétetik. Dr. Papchetich IV., Str. Mircea Voda 3. (1579)

Akvizitóri munkára jó megjelenésű férfiak és nők felvételnek csekély garanciával. Cim a kiadóban. (1242)

Rikkancsok fűszerezés és jutalék mellett felvételnek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Perfekt szakácsnő csakis éves bizonyítvánnyal, október 1-ére felvétetik. Jelentkezni Pittoni-műterem III, IV., Str. Tudor Vladimirescu (Begabalsor) 12, d. e. 11-1-ig, d. u. 4-6-ig. (1622)

Tanulót fizetéssel felveszek. Csatary nőidivatszalon I., Str. Cor. Brediceanu (Széchenyi-u.) 4. II. em. 9 ajtó. (1465)

Lakatos segéd azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. (1631)

Állást keres

Házmesteri állást keres lakatos és szerelő hosszú bizonyítvánnyal, saját szerszámmal október 1-re. Cim a kiadóban. (1587)

Apolónőnek ajánlkozik középkori özevgy, hosszú bizonyítványokkal, vidékre is megy. Cim a kiadóban. (1592)

Fiatal irodakissasszony három nyelvben (román, magyar, német) teljesen perfekt, állást keres. Cim a kiadóban. (1331)

Intelligens, középkori nő

háztartónőnek ajánlkozik 1-2 személyhez. Főz, süt, a háztartás minden ágában járatos. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. (1625)

Gazdó asszony

ki nagyon jól főz, hosszú bizonyítvánnyal állást keres. Vidékre is megy. Asztalosné, III. ker. Str. Russu Sirianu (Gátsor) 54. (ujszám.) (1627)

Bevezetett utazó

keres Aradra képviselőket. Leszállított rendeléseket azonnal készpénzben fizetem. Megkeresések „Rata” Arad (Ortutay-palota) küldendő. (1628)

Adás-vétel

Zongora

jó állapotban, jutányosan eladó. Norma, Str. Eugen de Savoya (Jenőherceg-u.) 5.

Eladók

jó állapotban levő butorok, fél hálószoba, lusterek, függönyök, képek stb. Cim: Mircea Voda (Missits-u.) 3.

Eladó

kisebb federes stráfkocsi és egy gyermekágy. IV., Budai Deleanu (Szilágyi)-utca 5. Kovács. (1601)

Kombinéfűzők Princessfűzők
Orvosilag rendelt haszkötők, alkalmi fűzők, melltartók
„Sanitaria”
Timisoara,
Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Ford teherautó

teljesen üzemképes állapotban, jutányos áron eladó. Bővebbet Hegyiné, Timisoara III., Str. Timotei Cipariu (Batthyányi-u.) 8. (1621)

Megérkezett egy uszály

I-a Hindenburg kocsz

A hajóról szállítva jóval olcsóbb. Wolf Mátyás, IV., Str. Bolintineanu (Goroveutca) 11/16.

Eladó jutányos áron

egy pár női fekete, bőrrel díszített antilop cipő és egy pár gumitalpu barna női bagaria cipő. Cim a kiadóban. (1616)

Eladó

egy száraz bejárathoz való nagykapu 260 x 280 méretben és egy gyermekágy, II. ker. Str. Behala 2. (1623)

Keresek megvételre

gazdasági gépeket és felszerelést (rosta, eke, kukoricamorzsoló stb.). Cimeket ajánlattal együtt Splendid-szálló igazgató-ságához kérem beküldeni. Telefon 22-62. (1626)

Lakás

3 szobás

modern lakás családi házban, kerttel, IV. kerület elején, villamoshoz közel jutányosan kiadó. Közelebbit Dr. Várna y Elemér ügyvédnél, Piata Jonel Bratianu, Papneveldei bérpalota, I. em. (1512)

Napsugaras,

garantált tisztá, háromszobás utcai lakás, fürdőszobával november 1-re kiadó. IV., Str. Müller Guttenbrunn (Begajobbsor) 8. szám, házmester. (1599)

A negyedik kerületben

kertes családi házban villamosmegállótól perc távolságra kiadó két két szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba október elsőjéig vagy november 15-re. Cim a kiadóban. (16)

A Temesvári Bank épületében

modern 3 szobás lakások és egy 2 szobás irodahelyiség az I. emeleten azonnal, esetleg november 1-re kiadók. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél. (7)

Száraz, világos

betonizozott pincehelyiség 112 négyzetméterterfogaattal, legforgalmasabb helyen, IV. kerületi állomáshoz egészen közel, raktárhelyiséggel, különösen alkalmas, előnyösen azonnal kiadó. Domainsky, Eulev. Duca 19. (16)

Két utcai szoba

mellékkelhelyiségekkel november 1-ére kiadó. III., Str. Decembrie (Alkotmány-u.) 6. (16)

Két 2 szobás lakás

az egyik garzon-lakás (butorral is) kiadó. I., Str. Sibiu-utca 1. (Luna-parki villamosmegálló előtt). (16)

OLLA
a legjobb védő fertő betegségek ellen

Különítele

Resitai szabók és szabónők figyelmébe
A romániai Szabászati Akadémia által rendezendő szabászati tanfolyam a resitai környékbeli férfi szabók, női szabók, ruházati és fehérmű szabónők részére resitán október hó 1-én veszi kezdetét. Jelentkezni lehet a Mogoş Péter ipartestületi elnöknel, vagy a resitai ipartestületi titkárságnál. További felvilágosításokat az akadémia titkárságánál Timisoara, P. Unirii (Dóm-tér) 13. I. em. (2)

Köszönetnyilvánítás

Kis leányunk **Renéke** elhalálása alkalmával, rokonaink, szomszédaink, ösmerőseink, kik részvétükkel és a sok szép virágokkal fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket.

A gyógyszerész **Bognár család**

APROHIRDETÉSRE
LEGALKALMASABB
A DELI HIRLAPBAN

1935 március 31-ig

küldjük a Déli Hírlapot helyben és vidékre, azonkívül tetszése szerint választhat a következő ajándékok közül:

1. egy nagy nesseszer nagyságu Vulkan bőrdőnd,
2. egy finom férfi bőrpénztárca,
3. egy zip-zárás, antiloppal bélelt női pénztárca, ha

380 leit

beküld a kiadóhivatalnak, Ezen kedvezményben nemcsak az újonnan belépő előfizetők, hanem régi előfizetőink is részesülnek, ha előfizetésüket 1935 március 31-ig rendezik. Vonatkozik ez mindazokra, (köztisztviselő, nyugdíjas stb.) akik kedvezményes árban kapják a Déli Hírlapot és erre a félévre szintén 380 leit fizetnek.

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgógépen